

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย
เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เวลา ๑ ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน มฐ.ส ๔.๓

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๒/๓ ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญา

ดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

๒.๑ ด้านความรู้ (K)

๑. สรุปรูปร่างของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
ที่มีส่วนในการพัฒนาชาติไทยได้

๒.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด (P)

๑. เล่าพระราชประวัติของรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมสมเด็จพระไตรโลกนาถได้

๒.๓ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. มีจิตสาธารณะ

๓. สาระสำคัญ

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ล้วนเป็นกษัตริย์ที่มีบทบาทสำคัญ
ต่อการวางรากฐานของกรุงศรีอยุธยาและส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของชาติไทยในยุคต่อมา ซึ่งถือว่าเป็นความภาคภูมิใจ
เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่า และยึดเป็นแบบอย่าง

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- วัตรกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย

๔.๒ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง)
- สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๕.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๕.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการระบุ
 - ทักษะการจำแนก
 - ทักษะการให้เหตุผล
- ๒) ทักษะการคิดสังเคราะห์
- ๓) ทักษะการสำรวจค้นหา
- ๔) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

๕.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ๑) กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ๒) กระบวนการสืบค้น

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. มีจิตสาธารณะ

๗. คุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต

๑. กระบวนการคิด
๒. มีวินัย
๓. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๔. มีความพอเพียง
๕. มีจิตสาธารณะ

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

การเขียนผังมโนทัศน์ เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา

๙. บูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ความพอประมาณ

นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์ได้ตรงตามเวลาหรือน้อยกว่าที่กำหนด สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้เหมาะสมกับเนื้อหา

๒. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาได้ถูกต้องครบถ้วน

๓. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เสนอแนะแนวทางกำดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและปฏิบัติตามแนวทางที่เหมาะสม

๔. เจื่อนใจคุณธรรม

มีมารยาทในการเขียนสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

๑๐. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๑ นักเรียนร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระและร่วมกันร้องเพลงสุจริตธรรมนำใจ พร้อมทำท่าประกอบจังหวะ

๑. ครูเล่าวีรกรรมของกลุ่มบุคคลผู้รักชาติ เช่นชาวบ้านบางระจันให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงความกล้าหาญ ความรักชาติของชาวบ้านบางระจัน และผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ครั้งนั้น

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๙ คน ตามความสมัครใจ ให้นักเรียนแต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว ๑-๙ ตามลำดับ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แบ่งหน้าที่กันในการศึกษาประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา ตามหัวข้อที่กำหนด

๒. ครูให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาที่ตนรับผิดชอบ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้กัน(กิจกรรมตกผลึกความคิด ลิขิตสุจริตอย่างสร้างสรรค์) เรียงตามลำดับหมายเลข ๑-๙ เมื่อสมาชิกแต่ละหมายเลขนำเสนอความรู้แก่สมาชิกกลุ่มจบแล้ว ให้เปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นได้สอบถามข้อสงสัย หรือขอให้อธิบายความรู้เพิ่มเติมจนครบทุกคน

๔. ครูให้นักเรียนเล่นเกม ๑๕ ปริศนา โดยครูอ่านคำถามทั้ง ๑๕ ข้อ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันยกมือเพื่อตอบคำถาม โดยคำถามแต่ละข้อมีคะแนน ข้อละ ๒ คะแนน กลุ่มที่ตอบได้ถูกต้องและมีคะแนนมากที่สุด เป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ แล้วครูถามนักเรียนว่านักเรียนชื่นชอบหรือประทับใจบุคคลสำคัญท่านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด จากนั้นครูให้นักเรียนออกมาเล่าความประทับใจและประยุกต์ใช้ในชีวิตสร้างวิถีสุจริตให้เพื่อนฟังที่หน้าชั้นเรียน

๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา

๔. ครูประเมินผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

● นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๑๑. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑๑.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๒
- ๒) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา
- ๓) ใบความรู้เรื่องประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา

๑๑.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.geocities.com/archaeology๔๓/archaethai/prehis_๑.html

http://www.wangdermpalace.com/exhibition/pottery/thai_prehistorical_pot.html

<http://www.era.su.ac.th/RockPainting/>

๑๒. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และ มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๑๓. กิจกรรมเสนอแนะ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๔. ความรู้เพิ่มเติม(ถ้ามี)

ให้นักเรียนไปศึกษาเพิ่มเติมได้ที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๕. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ผลการจัดการเรียนรู้

๑. ด้านความรู้

นักเรียนผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

๒. ด้านทักษะ / กระบวนการ

นักเรียนผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

๓. ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ข้อสังเกตจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

ปัญหาหรืออุปสรรคจากการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข / ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้บันทึก

(นางฉัตรตติยา อ้นธิเมือง)

...../...../.....

แบบประเมินการเขียนรายงานเรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การประเมินคุณค่าของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ใช้วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในลักษณะต่างๆ ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	ใช้วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในลักษณะต่างๆ ได้ถูกต้อง เกือบครบถ้วน และแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	ใช้วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในลักษณะต่างๆ ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ และแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง แต่เข้าใจยาก	ใช้วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในลักษณะต่างๆ ได้ถูกต้อง บางส่วน และแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง บางส่วน เข้าใจยาก
๒. การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความน่าเชื่อถือ	ตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน เป็นส่วนใหญ่ เข้าใจง่าย และมีความน่าเชื่อถือ	ตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ เข้าใจง่าย แต่มีความน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน	ตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้องเพียงบางส่วน และมีความน่าเชื่อถือน้อย
๓. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์	วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบค้น และรวบรวมเป็นขั้นตอน และถูกต้อง ครบถ้วน	วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบค้นและรวบรวมเป็นขั้นตอน และถูกต้อง เกือบครบถ้วน	วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบค้น และรวบรวมเป็นขั้นตอน และถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบค้น และรวบรวมไม่เป็นขั้นตอน และถูกต้องเพียงบางส่วน
๔. รูปแบบการเขียนรายงาน	รูปแบบการเขียนรายงานมีความกะทัดรัด แข็งแรง น่าสนใจ สวยงามและมีความคิดสร้างสรรค์	รูปแบบการเขียนรายงานมีความกะทัดรัด น่าสนใจ สวยงาม และมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นส่วนใหญ่	รูปแบบการเขียนรายงานมีเนื้อหาน้อย หรือมากเกินไป แต่มีความน่าสนใจ และสวยงาม	รูปแบบการเขียนรายงานมีเนื้อหาน้อย หรือมากเกินไป ไม่น่าสนใจและไม่ค่อยสวยงาม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย
เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

คำชี้แจง ให้กา **X** ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา คือบุคคลใด
 - ก. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 - ข. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - ค. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 - ง. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง)

๒. ข้อใดเป็นพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 - ก. กำหนดให้คนไทยทุกคนมีศักดินา ยกเว้นพระมหากษัตริย์
 - ข. วางรากฐานการปกครองสมัยอยุธยาอย่างเป็นระบบ
 - ค. เจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศด้านการค้าขาย
 - ง. มีความรู้ความเชี่ยวชาญขนบธรรมเนียมฝรั่งเศส

๓. การปกครองแบบจตุสดมภ์ ได้รับแบบอย่างมาจากประเทศใด
 - ก. เขมร
 - ข. พม่า
 - ค. มอญ
 - ง. โปรตุเกส

๔. การตรากฎหมายเฑียรบาล เป็นการวางระบบการปกครองแผ่นดินในสมัยใด
 - ก. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - ข. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 - ค. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 - ง. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง)

๕. ผลงานวรรณกรรมในข้อใด เป็นผลงานพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 - ก. โคลงเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนารายณ์
 - ข. จดหมายเหตุลาลูแบร์
 - ค. สมุทรโฆษคำฉันท์
 - ง. จินตามณี

๖. กษัตริย์พระองค์ใดที่ได้ทรงสร้างคุนประโยชน์อันยิ่งใหญ่ให้แก่แผ่นดินก่อนเสด็จขึ้นครองราชย์
 - ก. สมเด็จพระเพทราชา
 - ข. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - ค. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 - ง. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง)

๗. กบฏพระยาสรรรค์ เกิดขึ้นในสมัยกษัตริย์พระองค์ใด
- ก. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - ข. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - ค. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง)
 - ง. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (ทองด้วง)
๘. บุคคลในข้อใดได้อัญเชิญพระแก้วมรกตกับพระบาง จากเมืองเวียงจันทน์ กลับมายังกรุงธนบุรี
- ก. พระราชรินทร์
 - ข. พระยาพิชัยดาบหัก
 - ค. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - ง. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (ทองด้วง)
๙. บุคคลในข้อใดเปรียบเสมือนพระกรข้างซ้ายของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- ก. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (ทองด้วง)
 - ข. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - ค. เจ้าพระยาสุรสีห์ (บุญมา)
 - ง. เจ้าพระยาจักรี
๑๐. บันทึกของลาลูแบร์ และเยเรเมียส ฟาน ฟลิต มีประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยอยุธยาอย่างไร
- ก. เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นความคิดของชาวตะวันตกที่มีต่ออาณาจักรอยุธยา
 - ข. เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกการเรียนภาษาต่างประเทศของขุนนางในสมัยอยุธยา
 - ค. เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกการค้าขายของคนในสมัยอยุธยากับชาวฮอลันดา
 - ง. เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นบรรยากาศการค้าขายกับชาวฮอลันดา

และฝรั่งเศส

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย
เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

เฉลย

๑. ง	๒. ข	๓. ก	๔. ข	๕. ค
๖. ก	๗. ข	๘. ง	๙. ค	๑๐. ก

ใบความรู้

เรื่อง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง)

จดหมายเหตุโหร ว่าเสด็จพระราชสมภพ พ.ศ.๑๘๕๗ ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับพระเจ้าอู่ทอง มีดังนี้

๑.พระเจ้าอู่ทองเสด็จมาจากหัวเมืองเหนือ ปรากฏข้อความในเอกสารของลาลูแบร์ ซึ่งเป็นผู้แทนพิเศษของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ เข้ามาในอยุธยาเมื่อพ.ศ.๒๒๓๐ และเอกสารสายสงฆ์ เช่นใน จุลยุทธการวงศ์ พงศาวดารของสมเด็จพระพนรัตน์ แลพในพระราชพงศาวดารสังเขปของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส กล่าวว่าพระเจ้าอู่ทองอพยพลงมาจากเมืองเชียงแสน ลงมาที่เมืองไตรตรังษ์ กำแพงเพชร แล้วจึงอพยพต่อมาที่อยุธยา

๒.เอกสารประวัติศาสตร์ พงศาวดารกรุงศรีอยุธยาของวันวลิต พ.ศ.๒๑๘๒ กล่าวถึงการอพยพของ พระเจ้าอู่ทองว่ามาจากเมืองเพชรบุรี แล้วจึงอพยพต่อมาที่อยุธยา

๓.หนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ และพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา ว่าพระเจ้าอู่ทองมาจากเมืองละโว้

ในที่นี้จะนำข้อสันนิษฐานข้อที่ ๒ มานำเสนอ คำให้การชาวกรุงเก่า กล่าวว่า พระอู่ทองได้ขึ้นครองราชย์ต่อจากพระราชบิดาในพระนครเพชรบุรีต่อมาเกิดโรคภัยแก่ประชาราษฎร์จึงทรงย้าย และก่อตั้งพระนครให้เป็นไปตามพุทธพยากรณ์ ณ ตำบลหนองโสน ภายหลัง พระองค์จึงทรงตั้งพระนามพระนคร ให้เรียกว่า กรุงเทพมหานคร ทวารวดีศรีอยุธยา มหาดิลกบวรรัตนราชธานีบุรีรมย์ ทรงเป็นปฐมกษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา ทรงสถาปนาอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อจุลศักราช ๗๑๒ ปีชาล โทศก วันศุกร์ ขึ้น ๖ ค่ำ เดือนห้า เวลา ๓ นาฬิกา ๙ บาท ตรงกับวันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๑๘๘๓ ได้รับการถวายพระนามว่า สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสุนทรบรมบพิตร พระเจ้าอู่หัว

กรุงเทพมหานครบรรพตราชวราวุฒิสถูปถุยาฯ ทรงครองราชย์ระหว่างปี พ.ศ. ๑๘๙๓-๑๙๑๒ สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอทรตั้งกรุงศรีอยุธยา ณ ชัยภูมิที่เอื้ออำนวยใน ด้านความปลอดภัยจากข้าศึก

สาเหตุการสร้างกรุงศรีอยุธยา

๑. เพราะแม่น้ำจะเข้สามพันต้นขึ้น เนื่องจากสายน้ำเปลี่ยนทางเดิน(วกออกมาทางลำน้ำสุพรรณใหม่ หรือเดิมเรียกพันธุมบุรี)เมืองอู่ทอทรกันดารน้ำจนถึงกัม่มีการขุดกระพัง(แอ่ง,หนอง)ขังน้ำไว้ มีปรากฏเรื่องราวในตำนานสุพรรณ

๒. อยุธยาเป็นที่รวมของแม่น้ำหลายสาย อยู่ใกล้ปากอ่าว และอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร เพราะที่เป็นที่ราบลุ่ม

๓. เกิดโรคห่าที่เมืองอู่ทอทรเดิม ตามที่กล่าวไว้ในพงศาวดารเหนือ

๔. กรุงสุโขทัยเสื่อมอำนาจ เป็นการคิดรวมกลุ่มไทยทางใต้ขึ้นเห็นได้จากการที่หลังสร้างเมืองหลวง ไม่มีสงครามจากเมืองใกล้เคียง

ด้านการศาสนา สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ทรงสถาปนา พระอารามแห่งแรกขึ้น ที่ปรากฏในพระราชพงศาวดาร คือ วัดพุทไธศวรรย์ ซึ่งมีพระปรารค์เป็นประธานหลักของวัด ตามความในพระราชพงศาวดารว่า

“ศักราชได้ ๗๑๕ ปีมะเส็งเบญจศก วันพฤหัสบดี เดือน ๔ ขึ้น ๑ ค่ำ เพลาเช้า ๒ นาฬิกา ๕ บาท ทรงพระกรุณาตรัสว่า ที่พระตำหนักเวียงเหล็กนั้น ให้สถาปนาพระวิหาร พระมหาธาตุเป็นพระอาราม แล้วให้นามชื่อวัดพุทไธศวรรย์”

ต่อมาพระราชพงศาวดารว่าโปรดให้ขุดศพเจ้าแก้ว เจ้าไทย ขึ้นมาถวายพระเพลิง จากนั้นให้สถาปนา พระอารามขึ้นบริเวณนั้นเรียกว่า วัดป่าแก้ว ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นบริเวณวัดใหญ่ชัยมงคล นอกจากนั้น ยังสันนิษฐานได้ว่า ทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดต่างๆ อีกเป็นจำนวนมาก ดังที่พงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับวัน วลิตว่าทรงสร้างวัดหน้า พระธาตุ วัดราชบูรณะ และวัดเดิมขึ้น

ด้านวรรณกรรม ในรัชกาลของพระองค์ยังมีงานวรรณคดีชิ้นสำคัญคือ ลิลิตโองการแข่งน้ำ ซึ่งเป็นวรรณคดีสมัยอยุธยาตอนต้นที่บ่งบอกความสืบเนื่องของวรรณคดีในกลุ่มน้ำภาคกลาง ที่ผสมกับความเชื่อท้องถิ่น ลิลิตโองการแข่งน้ำหรือโองการแข่งน้ำเป็นวรรณคดีสำหรับพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัจจา เพื่อสร้างความชอบธรรม และการแสดงความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์ ลักษณะการประพันธ์ประกอบโคลงห้า และร่าย มีศัพท์ภาษาไทยบาลีสันสกฤต และเขมรปนอยู่ เนื้อหาเป็นการสดุดีเทพ แข่งผู้ที่ไม่จงรักภักดี และให้พรผู้ที่จงรักภักดี

ด้านการค้าและเกษตรกรรม ความอยู่ดีกินดีของชาวอยุธยา พื้นที่เหมาะแก่การเกษตรกรรม เป็นศูนย์กลางทางการค้า

ด้านการปกครอง และการคมนาคม อันเนื่องมาจากมีแม่น้ำสามสาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำลพบุรี ไหลมาบรรจบ ควบคุมเส้นทางคมนาคมทางน้ำของบ้านเมืองที่อยู่เหนือขึ้นไปที่จะออกสู่ทะเล สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอทรนำลักษณะการปกครองทั้งของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรุงสุโขทัย และของขอม มาประยุกต์ใช้กับกรุงศรีอยุธยา

การแผ่ขยายพระราชอาณาเขต ในปี พ.ศ.๑๘๘๕ ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยกทัพไปตีนครธม ราชธานีของขอม ได้สำเร็จ นับว่าเป็นการทำสงครามครั้งแรกของกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในปี พ.ศ.๑๘๘๗ ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยกทัพไปยึดเมืองชัยนาท ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของอาณาจักรสุโขทัย เป็นผลให้พระเจ้าลิไท ได้ส่งราชทูตมาขอเป็นไมตรีกับกรุงศรีอยุธยา และขอเมืองชัยนาทคืน

การขยายอาณาเขตนี้ปรากฏความในจุลยุทธการวงศ์ว่าพญาประเทศราชทั้ง ๑๖ หัวเมือง ได้มาถวายบังคม ได้แก่ มะละกา(ดินแดนแหลมมลายู) ขวา(ดินแดนลาวหลวงพระบาง) ตะนาวศรี นครศรีธรรมราช ทวาย เมาะตะมะ เมาะลำเลิง สงขลา จันทบูรณ พิษณุโลก สุโขทัย พิชัย สวรรคโลก พิจิตร กำแพงเพชร และนครสวรรค์ หลังจากนั้น ปรากฏว่ามีสงครามกับเมืองกัมพูชา จึงโปรดให้พระเจ้าลูกเธอพระราเมศวรซึ่งไปครองเมืองลพบุรี ลงมาตั้งทัพยกออกไปถึงกรุงกัมพูชา แต่ทัพอยุธยาเกิดเสียที่เพ็ญพล้ำ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ โปรดให้ขุนหลวงพะงั่วลงมาจากเมืองสุพรรณบุรี แล้วกรีธาทัพไปช่วยสมเด็จพระราเมศวร ทำให้ทัพอยุธยาสามารถเอาชนะได้ และกวาดต้อน ทหารชาวกัมพูชามายังพระนครศรีอยุธยา

ด้านกฎหมาย ในช่วงต้นรัชกาลนั้น นอกจากสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ จะทรงทำสงครามเพื่อขยายพระราชอาณาเขต และสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่อาณาจักรแล้ว ยังทรงตรากฎหมายต่างๆ ขึ้นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในอีกหลายฉบับ คือ พระอัยการลักษณะพยาน พระอัยการลักษณะอาญาหลวง พระอัยการลักษณะรับฟ้อง พระอัยการลักษณะลักพา พระอัยการลักษณะอาญาราษฎร์ พระอัยการลักษณะโจร พระอัยการลักษณะเบ็ดเสร็จ พระอัยการลักษณะผิดเมีย กฎหมายเหล่านี้เป็นที่มาของกระบวนการยุติธรรมที่สร้างความสงบสุขให้แก่อาณาจักรอยุธยาได้เป็นอย่างดี

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ได้ ๒๐ ปี เสด็จสวรรคต เมื่อจุลศักราช ๗๓๑ ปีระกาเอกศก ตรงกับพ.ศ. ๑๘๑๒ พระชนมายุได้ ๕๕ พรรษา

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

สมเด็จพระไตรโลกนาถ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ ๘ ของกรุงศรีอยุธยา เสด็จพระราชสมภพ เมื่อปี พ.ศ.๑๙๗๔ พระองค์ทรงเป็นพระราชโอรสสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒(เจ้าสามพระยา) พระราชชนนีเป็นพระราชธิดาพระมหาธรรมราชาที่ ๓ หรือพระยาไสลือไท(บางแห่งว่าเป็นพระราชธิดาพระมหาธรรมราชาที่ ๒)ในพระราชวงศ์สุโขทัย แต่เสวยราชสมบัติอยู่ที่เมืองพิษณุโลก

เมื่อพระองค์พระชนมายุได้ ๙ พรรษา สมเด็จพระราชาบิดาได้พระราชทานพระนามตามพระราชประเพณีว่า “สมเด็จพระราเมศวรบรมไตรโลกนาถบพิตร” ครั้นถึงพ.ศ.๑๙๘๔ สมเด็จพระราเมศวรเจริญพระชนมายุ ๑๐ พรรษา สมเด็จพระราชาบิดาโปรดให้สถาปนาพระอิสริยยศตั้งขึ้นไว้เป็นที่พระมหาอุปราช พระองค์ได้เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อปี พ.ศ.๑๙๙๑ พระชนมายุได้ ๑๗ พรรษา

ขึ้นครองราชย์ทรงพระนามว่า **สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ** ทรงมีพระราชสมัญญาอีกพระนามว่า พระเจ้าช้างเผือก เนื่องจากเมื่อปี พ.ศ.๒๐๑๔ พระองค์ได้ทรงรับช้างเผือก ซึ่งนับเป็นช้างเผือกช้างแรกของกรุงศรีอยุธยา

การขยายพระราชอาณาเขต ทรงปกครองแผ่นดินแห่งกรุงศรีอยุธยานาน ๑๕ ปี และได้รวมแคว้นสุโขทัยเข้ามาร่วมเป็นแผ่นดินเดียวกับกรุงศรีอยุธยา ทรงปกครองได้เป็นปีกแผ่นดินต่อมาอีก ๒๕ ปี นับว่ายาวนานยิ่งในสมัยอยุธยา

ด้านการปกครอง การปกครองบ้านเมืองในราชอาณาจักรก่อนแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นการปกครองโดยพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งอำนาจในการปกครอง โดยได้มอบสิทธิและหน้าที่ในอำนาจที่บุคคลในราชสกุลควรได้รับไปจัดการปกครองบ้านเล็กเมืองน้อยตามฐานะและขนาด ครั้นมาถึงแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงตระหนักถึงความสำคัญ จึงเลิกส่งพระเจ้าลูกเธอ พระเจ้าหลานเธอไปกินเมือง คงให้มีตำแหน่งอยู่ในราชธานี เพื่อป้องกันมิให้พระเจ้าลูกเธอ พระเจ้าหลานเธอมีโอกาสช่องสุมผู้คนเป็นกำลังก่อเหตุขึ้นในแผ่นดิน เหมือนดังในกาลที่ ผ่านมาการปฏิรูปการปกครองจึงเริ่มด้วยการจัดฐานะเมืองตามขนาด และความสำคัญ จัดตั้งเป็นเมืองเอก เมืองโท และเมืองตรี

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงปฏิรูปการปกครอง โดยทรงรวมอำนาจการปกครองเข้าสู่ศูนย์กลางคือ ราชธานี และแยกฝ่ายทหารกับฝ่ายพลเรือนออกจากกัน มีการแต่งตั้งตำแหน่งข้าราชการให้มีบรรดาศักดิ์ตามลำดับจาก

ต่ำสุดไปสูงสุดคือ ทนาย พัน หมื่น ขุน หลวง พระ พระยา และเจ้าพระยา มีกำหนดศักดินาเพื่อเป็นค่าตอบแทนการรับราชการ ทรงตั้งกฎมณเฑียรบาลขึ้น เป็นกฎหมายสำหรับการปกครอง

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โปรดให้มีการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินขึ้นให้เป็นระเบียบใหม่ พลเมืองฝ่ายทหารตั้งอธิบดีเป็นผู้บริหารราชการเป็น "สมุหกลาโหม" และพลเมืองฝ่ายพลเรือนตั้งอธิบดีผู้บริหารราชการเป็น "สมุหนายก" ทั้งสองตำแหน่งนี้ให้มีตำแหน่งเป็น "อัครมหาเสนาบดี" รับสนองพระราชกิจเหนือขุนนางลงไป

ต่อมาโปรดให้ตั้งบุคคลขึ้นรับสนองพระราชกิจสำคัญสำหรับการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ฝ่ายอันเปรียบเป็นเสาหลักสำหรับค้ำจุนความมั่นคงและมั่งคั่งแก่บ้านเมือง เรียกว่า "จัตุสดมภ์" คือ ตำแหน่งอธิบดีกรมวัง อธิบดีกรมคลัง อธิบดีกรมเมือง(เวียง) และอธิบดีกรมนา

ด้านกฎหมาย สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดให้ตราพระราชกำหนดกฎมณเฑียรบาล เป็นกฎระเบียบในการปฏิบัติราชการมิให้เป็นความผิดต่อพระเจ้าแผ่นดิน มิให้บกพร่องแก่ราชการ มิให้เป็นเหตุแก่พระเจ้าแผ่นดิน และพระบรมวงศานุวงศ์ มิให้ทำความชั่วให้เป็นที่เสียพระเกียรติยศของพระเจ้าแผ่นดินเป็นต้น อนึ่งกฎมณเฑียรบาลซึ่งสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถให้ตราขึ้นครั้งแรกเป็นพระราชกำหนดในแผ่นดินของพระองค์นั้น ได้ถือเป็นพระราชกำหนด เป็นกฎหมายสำหรับราชการในพระราชสำนักแห่งกรุงศรีอยุธยาต่อมาเป็นลำดับ ทั้งยังได้รับสืบทอดมาเป็นกฎหมายสำหรับพระราชสำนักแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ด้วย

ในแผ่นดิน สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ มีกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคง ซึ่งโปรดให้ตราขึ้น คือ พระไอยการอาชญาหลวงกับพระไอยการลักษณะขบถศึก

ด้านการศึก เมื่อ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เสด็จขึ้นครองราชย์ ณ กรุงศรีอยุธยาได้ ๓ ปี ระหว่างนั้นทรงจัดการบริหารราชการให้เป็นปกติเรียบร้อย ดึงการสร้างพระราชวังใหม่ การปฏิรูประบบข้าราชการ เป็นต้น ในการศึกสงคราม พระเจ้าติโลกราชแห่งนครเชียงใหม่ ได้ยกทัพมาตีเมืองพิษณุโลกเมื่อ พ.ศ.๑๙๙๔

ต่อมา พ.ศ.๑๙๙๘ เมืองมะละกาซึ่งเป็นเมืองขึ้นแก่กรุงศรีอยุธยามาแต่ก่อน เจ้าเมืองตั้งตัวเป็นขบถ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดให้ส่งกองทัพลงไปปราบและได้เมืองมะละกาคืนมาดังเดิม อนึ่งในช่วงระยะเวลาของพระองค์ ปรากฏว่าทรงแผ่พระบรมเดชานุภาพเหนือดินแดนลาว กัมพูชา และทวายด้วย นอกจากนี้ ยังทรงทำสงครามอีกหลายครั้งกับเชียงใหม่ เพื่อป้องกันเมืองกำแพงเพชร เมืองศรีสัชนาลัย และเมืองสุโขทัย หลังจากที่มีศึกสงครามกับฝ่ายล้านนาตัวเอง ทำให้ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสด็จไปเสวยราชย์ที่เมืองพิษณุโลกและคอยบัญชาการรบ พระองค์เสด็จออกผนวชที่วัดจุฬามณี เมืองพิษณุโลกเมื่อ พ.ศ.๒๐๐๘ ทรงพระผนวชเป็นเวลานานถึง ๘ เดือน หลังจากทรงลาพระผนวชแล้ว สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงครองราชย์อยู่ต่อไปที่เมืองพิษณุโลก

ด้านวรรณกรรม ในรัชสมัยของพระองค์ ได้โปรดเกล้าฯ ให้ประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตแต่งหนังสือมหาชาติคำหลวง นับว่าเป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาเรื่องแรกของกรุงศรีอยุธยา และเป็นวรรณคดีชิ้นเยี่ยมที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาภาษา และวรรณคดีของไทย

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เสด็จสวรรคต เมื่อปี พ.ศ.๒๐๓๑ ขณะพระชนมายุได้ ๕๖ พรรษา ครองราชย์ได้ ๔๐ ปี

ใบงานที่

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง)

๑-๑

และสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การศึกษาพระราชประวัติของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) ประสบกับปัญหาในเรื่องใด เพราะเหตุใด จึงเป็นเช่นนั้น

.....

๒. การปกครองในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) มีลักษณะอย่างไร และพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะใด

.....

๓. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) ทรงดำเนินการอย่างไรเพื่อความมั่นคงของอาณาจักรอยุธยาตอนต้น

.....

๔. ฐานะเป็นสมมติเทพของพระมหากษัตริย์ได้รับอิทธิพลมาจากที่ใด

.....

๕. การที่สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงปฏิรูปการเมืองการปกครอง ส่งผลต่ออาณาจักรไทยในสมัยต่อมาหรือไม่ อย่างไร

.....

๖. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงปฏิรูปการปกครองอยุธยาอย่างไร

.....

๗. แนวคิดจัดการปกครองหัวเมืองให้รัดกุมของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถคืออะไร

.....

๘. สิ่งใดที่แสดงความสามารถของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถในการสร้างความสัมพันธ์กับอาณาจักร

.....

๙. การตรากฎหมายเฑียรบาลของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ แก้ปัญหาในการปกครองบ้านเมืองอย่างไร

.....

๑๐. พระราชกำหนดศักดินาของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร และส่งผลดีอย่างไร

.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การศึกษาพระราชประวัติของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) ประสบบัญปัญหาในเรื่องใด เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

ขาดหลักฐานที่ชัดเจนทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ล่วงมาแล้วหลายศตวรรษ

๒. การปกครองในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) มีลักษณะอย่างไร และพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะใด

ปกครองแบบจตุสดมภ์ตามแบบขอม พระมหากษัตริย์ทรงดำรงฐานะสมมติเทพและธรรมราชา

๓. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) ทรงดำเนินการอย่างไรเพื่อความมั่นคงของอาณาจักรอยุธยาตอนต้น

ออกกฎหมายหลายฉบับ เป็นกฎหมายลักษณะรับฟ้อง กฎหมายลักษณะลักพา กฎหมายลักษณะโจร กฎหมายลักษณะพัวเมีย

๔. ฐานะเป็นสมมติเทพของพระมหากษัตริย์ได้รับอิทธิพลมาจากที่ใด

ขอม

๕. การที่สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงปฏิรูปการเมืองการปกครอง ส่งผลต่ออาณาจักรไทยในสมัยต่อมาหรือไม่ อย่างไร

ส่งผลต่อการปกครองของอาณาจักรไทยในสมัยต่อมา ซึ่งรูปแบบการปกครองของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ถือเป็นรากฐานสำคัญในการปกครองของไทย จนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

๖. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงปฏิรูปการปกครองอยุธยาอย่างไร

ตั้งอัครมหาเสนาบดี ๒ ตำแหน่ง คือ สมุหพระกลาโหมรับผิดชอบกิจการทหาร และสมุหนายกรับผิดชอบกิจการพลเรือน

๗. แนวคิดจัดการปกครองหัวเมืองให้รัดกุมของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถคืออะไร

แบ่งหัวเมืองออกเป็นหัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก และหัวเมืองประเทศราช

๘. สิ่งใดที่แสดงความสามารถของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถในการสร้างความสัมพันธ์กับอาณาจักร

เสด็จประทับและผนวชที่พิษณุโลก เมืองลูกหลวงของอาณาจักรสุโขทัยมาก่อน และเนื่องจากพระราชมารดาของพระองค์มีเชื้อสายราชวงศ์สุโขทัย ชาวสุโขทัยจึงให้ความเคารพสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสมือนเจ้านายพระองค์หนึ่งในราชวงศ์สุโขทัย ส่งผลให้สามารถผนวกลูกสุโขทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกรุงศรีอยุธยาได้อย่างเป็นปึกแผ่น

๙. การตรากฎหมายเฑียรบาลของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ แก้ปัญหาในการปกครองบ้านเมืองอย่างไร

การสืบสันตติวงศ์

๑๐. พระราชกำหนดศักดิ์ดินนาของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร และส่งผลดีอย่างไร

กำหนดสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบของคนในสังคม เกิดความสะดวกในการปกครองกำลังคนและลงโทษปรับไหม

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		๔	๓	๒	๑
๑	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
๒	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
๓	ความเหมาะสมกับเวลา				
๔	ความกล้าแสดงออก				
๕	บุคลิกภาพ น้ำเสียงเหมาะสม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

การนำเสนอผลงานสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ ๔ คะแนน
การนำเสนอผลงานยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ ๓ คะแนน
การนำเสนอผลงานยังมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ ๒ คะแนน
การนำเสนอผลงานมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘-๒๐	ดีมาก
๑๔-๑๗	ดี
๑๐-๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม ๒๐ คะแนน					
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ดีมาก = ๔
- ดี = ๓
- พอใช้ = ๒
- ปรับปรุง = ๑

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้า
กลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกัน
ประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัว
นักเรียนเองตามความเหมาะสมก็ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘-๒๐	ดีมาก
๑๔-๑๗	ดี
๑๐-๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ร้อยละ
๑. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
๑.๑. เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน	
๑) ความซื่อสัตย์ สุจริต	
๒) มีวินัย	
๓) มุ่งมั่นในการทำงาน	
๑.๒. เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง	
๑) อยู่อย่างพอเพียง	
๒) มีความเอื้ออาทร	
๓) มีความกตัญญูกตเวทิต์	
๑.๓. เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน	
๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	
๒) รักความเป็นไทย	
๓) มีจิตสาธารณะ	
๒. นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	
๒.๑. มีสุขภาพดี มีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย	
๑) สุขภาพดี	
๒) มีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์	
๓) รู้จักวิธีดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัย	
๒.๒. มีสุขภาพจิตดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น และมีสุนทรียภาพ	
๑) มีสุขภาพจิตดี	
๒) มีมนุษยสัมพันธ์ดี	
๓) มีสุนทรียภาพ	
๓. นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	
๓.๑. มีนิสัยรักการอ่าน สนใจ แสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัว และสามารถเรียนรู้ ด้วยตนเองได้	
๑) รักการอ่าน สนใจการอ่าน	
๒) สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัว	
๓) สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง	
๓.๒. นักเรียนสามารถเรียนรู้เป็นทีมได้	
๑) ใช้กระบวนการเรียนรู้ระหว่างกัน	
๒) เรียนรู้เป็นทีม	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ร้อยละ
๓.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้	
๑) การรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยี	
๒) มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี	
๓) มีการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน	
๔. นักเรียนคิดเป็น	
๔.๑ มีความสามารถในการคิดเป็นระบบ	
๑) สามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบ	
๒) สามารถพิจารณาความสัมพันธ์เชื่อมโยง	
๓) สามารถกำหนดประเด็น วิเคราะห์ประเด็น	
๔) สามารถประสมประสาน และหลอมองค์ประกอบต่างๆ ได้ สามารถสรุปความคิดได้ ต่อยอดความคิดได้	
๔.๒ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์	
๑) มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	
๒) สามารถใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์	
๓) มีผลงานจากความคิดสร้างสรรค์	
๔.๓ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา	
๑) มีการศึกษาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ	
๒) ตัดสินใจได้อย่างสมเหตุสมผล	
๓) ใช้กระบวนการในการคิดแก้ปัญหา	
๔) สามารถคิดแก้ปัญหาได้	
๕. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร (ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดข้อ.....)	
๕.๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	
๕.๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	
๕.๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	
๕.๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
๕.๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	
๕.๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	
๕.๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	
๕.๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ

.....
.....
.....

อนุมัติ ใช้สอนได้

ไม่อนุมัติ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายสมเกียรติ วัฒนากรประสิทธิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ